

תרגיל מספר 10 מבנים אלגבריים

שיעורי בית 10

1.

(א) הוכיחו כי $f(x) = x^2 + x + 4 \in \mathbb{Z}_{11}[x]$ ראשוני ולכן $\mathbb{F} = \mathbb{Z}_{11}[x]/\langle x^2 + x + 4 \rangle$ שדה.

(ב) מצאו $[3x + 2]^{-1}$ ב $\mathbb{F}$ הנ"ל.

2.

(א) יהא $\mathbb{F}$ שדה. יהיו $a, b \in \mathbb{F}$ שונים מאפס. הוכיחו כי $ab \neq 0$

(ב) יהא $\mathbb{F}$ שדה סופי עם p^t איברים עבור p ראשוני ו t טבעי. נגדיר $K = \{1, 1+1, 1+1+1, \dots\} = \{1n : n \in \mathbb{N}\}$ (כלומר $2 = 1+1, 3 = 1+1+1, \dots$) וכו' הוכיחו כי K שדה עם מספר p איברים.

(ג) יהא $\mathbb{F}$ שדה סופי ויהא $K = \{1, 1+1, 1+1+1, \dots\}$ מסעיף קודם בעל p איברים כאשר p ראשוני. הוכיחו כי מספר האיברים ב $\mathbb{F}$ הוא p^n עבור n טבעי. הדרכה: חישבו על $\mathbb{F}$ כמרחב וקטורי מעל K

3. יהא $\mathbb{F}$ שדה סופי עם p^n איברים עבור p ראשוני ו n טבעי ויהא $K = \{1, 1+1, 1+1+1, \dots\}$ משאלה קודמת. יהא $p(x) = x^{p^n} - x \in K[x]$ ויהא $f(x) \in K[x]$ אי פריק מתוקן שמחלק את $p(x)$.

(א) הוכיחו כי קיים $a \in \mathbb{F}$ המקיים כי $f(a) = 0$.

(ב) נסמן ב $q(x) \in K[x]$ את הפולינום המתוקן עם הדרגה המינימאלית המקיים $q(a) = 0$ וששונה מפולינום האפס. הוכיחו כי $q(x) = f(x)$.

(ג) הוכיחו כי $K[a] = \{q(a) : q(x) \in K[x]\}$ הוא תת שדה של $\mathbb{F}$

(ד) הוכיחו כי מספר האיברים ב $K[a]$ שווה ל $p^{\deg(f)}$

(ה) הסיקו/הוכיחו כי הדרגה של p מחלקת את n .

4. יהי $\mathbb{F} = \mathbb{F}_{2^n}$ שדה סופי הוא מקיים כי $1 + 1 = 0$. הוכיחו כי כל איבר בו הוא ריבוע כלומר $\forall x \in \mathbb{F} \exists y \in \mathbb{F} : x = y^2$.
הדרכה: נגדיר העתקה $\phi : \mathbb{F} \rightarrow \mathbb{F}$ ע"י $\phi(x) = x^2$ הראו שהעתקה זו היא חח"ע והסיקו כי ϕ על ולכן הטענה מתקיימת.

5. יהא $\mathbb{F} = \mathbb{F}_{p^n}$ שדה עם p^n איברים. הוכיחו כי

$$x^{p^n-1} - 1 = \prod_{\alpha \in \mathbb{F}^\times} (x - \alpha)$$

כאשר השיוון הוא שיוון פולינומים ו $\mathbb{F}^\times = \mathbb{F} \setminus \{0\}$.
הסיקו את משפט וילסון: יהא p מספר ראשוני אי זוגי אזי

$$(p-1)! \equiv -1 \pmod{p}$$